

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1
ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน

กาญจนา แทบมาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขานักศึกษาระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ.2549

ISBN 974-317-959-3

สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1
ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กาญจนา แพบมาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ.2549

ISBN 974-317-959-3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน

ผู้วิจัย

กาญจนา แทนมาลัย

สาขา

หลักสูตรและการสอน

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ อึ้งสุประเสริฐ

กรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานการสอบ
(ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

..... ประธานกรรมการที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ อึ้งสุประเสริฐ)

..... กรรมการที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมยศ ชิดมงคล)

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรชัย ไทรชมพู)

ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

11 ก.พ. 2549

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน

ผู้วิจัย

กาญจนา แทบมาลัย

ระดับการศึกษา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ.

2549

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ อึ้งสุประเสริฐ

กรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา ผู้ปกครองนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 125 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน พบว่า ต้องการให้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับที่ 1 คือ สาระที่ 3 เรขาคณิต
2. ได้หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของชุมชนโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน
3. ได้ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้

Abstract

The Title

The construction of school based curriculum on a strand of mathematics for the first level - primary education grade 1 - 3 of Manowwarn school

Researcher

Kanchana Tabmalai

Programme

Curriculum and Instruction

Year

2006

Chairman. Thesis Adviser

Assoc. Prof. Wanarat Ungsuprasert

Thesis Adviser

Assoc. Prof. Duangdueen Teswanich

This research was conducted in a purpose of construction school based curriculum on mathematics learning area for the first level - primary education grade 1-3 of Manowwarn School. The samples were 125 persons comprising school administrators, levelsparents, leaderships of religions, communities and teachers who taught these subjects. Tools employed were questionnaires and were analyzed by using percent and arithmetic mean.

Research findings were as follows

1. The communities needs concerning the construction of school – based curriculum relevant to subjects matter of mathematics was found that the first priority of requirement to be included in orgnizing learning activities were to practice to geometry of Manowwarn community.
2. Obtaining school based curriculum on subjects matter of mathematics in accordance with the needs of community of Manowwarn school.
3. Obtaining the sample of learning management plans on the learning are of mathematics for Prathom suksa 1

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่สามารถนำมากล่าวได้ทั้งหมด ผู้ที่มีพระคุณท่านแรกคือรองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ อังศุประเสริฐ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง โดยได้เอาใจใส่ดูแลตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ท่านที่สองคือรองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช กรรมการที่ปรึกษาอีกท่านหนึ่ง ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำแง่คิดต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อำนวยการ คำนันท์ศึกษานิเทศก์ 8 อาจารย์แสวง นิมน้อย ศึกษาานิเทศก์ 7 อาจารย์อมรรัตน์ คงสมบูรณ์ อาจารย์ 3 ระดับ 8 ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อาจารย์บุญยานุช เถวียงหงส์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สมเกียรติ มาลาม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน และคณะครู อาจารย์โรงเรียนบ้านมะนาวหวานที่สนับสนุนพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดอบรมการทำหลักสูตรสถานศึกษา และร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่บิดา มารดา และคณะครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ทุกด้านแก่ผู้วิจัย

กาญจนา แทบมาลัย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร.....	8
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	12
หลักสูตรสถานศึกษา.....	17
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1.....	21
แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	31
การรวบรวมข้อมูล.....	34
การสร้างหลักสูตรและตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของชุมชนโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน	
เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้	
คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1.....	45
ตอนที่ 3 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	
ช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน.....	53
ตอนที่ 4 การจัดทำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้	
คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านมะนาวหวาน.....	114
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	124
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	128
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	132
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	142
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	148
ประวัติผู้วิจัย.....	151

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลความต้องการจำเป็น.....	29
2	จำนวนและร้อยละแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล.....	42
3	จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	43
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระหลักใน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1.....	45
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระ สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....	46
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระ สาระที่ 2 การวัด ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....	47
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระ สาระที่ 3 เรขาคณิต ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....	48
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระ สาระที่ 4 พีชคณิต ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....	49
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระ สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....	
50		
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาสาระ สาระที่ 6 ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้.....	
51		
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ที่ชุมชนต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	52
12	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ.....	56
13	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 2 การวัด	62

14 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 3 เรขาคณิต	65
15 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 4 พีชคณิต.....	66
16 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น.....	67
17 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์.....	69
18 สาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ	71
19 สาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 2 การวัด	77
20 สาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 3 เรขาคณิต	83
21 สาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 4 พีชคณิต.....	84
22 สาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น.....	86
23 สาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1 ของเนื้อหาสาระที่ 6 ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์.....	88
24 เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1	90
25 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	103
26 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	106
27 หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	110

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	11
3	การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม.....	32
4	การสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินหลักสูตร.....	34
5	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1.....	36
6	การสร้างตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	38
7	โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนบ้านมะนาวหวาน.....	55

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร